

Kielce, dnia 10 sierpnia 2022 r.

WK.60.13.2022

Pan Jacek Lato
Wójt Gminy Nagłowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Gminy Nagłowice w okresie od dnia 22 marca 2022 r. do dnia 13 maja 2022 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Nagłowice** za 2021 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 23 czerwca 2022 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Nagłowice. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W zakresie terminowego ujmowania zdarzeń w 2021 roku w księgach rachunkowych ustalono, iż zdarzenia dotyczące zwiększenia wartości środków trwałych (konto 011 „Środki trwałe”) na sumę 448.204,35 zł nie zostały ujęte we właściwych okresach sprawozdawczych na skutek nieterminowego sporządzania przez wydziały merytoryczne dowodów OT i innych dokumentów, a tym samym nieterminowo zostały przyjęte na stan środków trwałych. Opóźnienia wyniosły jeden miesiąc, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości²
2. W roku 2021 rozliczenia dotacji udzielanych z budżetu Gminy ujmowano na stronie Wn konta 800 zamiast na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, co narusza zasady funkcjonowania konta 810 określone w załączniku nr 4 do zarządzenia Wójta nr 130/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości” w Urzędzie Gminy Nagłowice oraz określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1668, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

3. W 2021 roku do konta 240-01 „Pozostałe rozrachunki” nie prowadzono ewidencji szczegółowej wg kontrahentów, co narusza zasady prowadzenia konta 240 określone w załączniku nr 4 do zarządzenia Wójta nr 130/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości” w Urzędzie Gminy w Nagłowicach oraz określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
4. W zakresie terminowości ujmowania zaangażowania wydatków, tj. wartości umów na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” ustalono, że w 2021 roku w przypadku zawarcia: umowy zlecenia (bez numeru) z dnia 18.10.2021 r. oraz umowy zlecenia (bez numeru) z dnia 14.05.2021 r. nie ewidencjonowano zaangażowania wynikającego z przedmiotowych umów. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 998 określone w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości oraz w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.
5. W 2020 i 2021 roku w ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na kontach podatników podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób fizycznych przypisu podatków dokonywano w datach innych niż data faktycznego doręczenia podatnikowi decyzji. Powyższa sytuacja dotyczyła podatników o nr kartotek: 008/0660, 013/0362, 008/0659, 008/0633, 011/0028, 004/0239, 010/0225, 004/0291, 004/0241, 006/0219. Stwierdzona nieprawidłowość narusza § 2 ust. 1 pkt 10 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁵, w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁶.

II. W zakresie wykonania budżetu:

1. Stwierdzono przypadek przekroczenia w 2021 roku limitu upoważnienia do zaciągania zobowiązań w dziale 851, rozdziale 85195 § 4170 na dzień 10.08.2021 r. o kwotę 200,00 zł w związku z zawarciem w tym dniu umowy zlecenie nr 46/2021 z dnia 10.08.2021 r. Nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych.
2. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na realizację usługi pn. „Odbieranie i zagospodarowywanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Nagłowice oraz z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych” ustalono wysokość wadium na 15.000,00 zł, co stanowiło ≈ 2,03 % wartości zamówienia ustalonego na podstawie kalkulacji szacunkowej, zamiast w wysokości nie wyższej niż 1,5% wartości zamówienia, tj. 11.045,00 zł. Powyższe narusza art. 281 ust. 4 w związku z art. 281 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych⁷.
3. Wójt Gminy do dnia 31.05.2021 roku nie przedłożył Radzie Gminy oraz nie opublikował w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdania z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2020 rok, co narusza art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁸.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, dalej ustawa o finansach publicznych

⁵ Dz. U. Nr 208 poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm., dalej ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

III. W zakresie gospodarki mieniem:

W wyniku sprzedaży nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w miejscowości Deszno – działki o nr ewid. 1002/1 o pow. 1,5600 ha i działki o nr ewid. 1002/3 o pow. 0,2315 ha, w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a)** w wykazie nieruchomości podanych do publicznej wiadomości w dniu 05.09.2019 r. (zarządzenie Wójta Nr 95/2019) nie zawarto informacji o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, co narusza art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁹,
- b)** w ogłoszeniu z dnia 03.10.2019 r. o pierwszym przetargu, w ogłoszeniu z dnia 09.12.2019 r. o drugim przetargu, w ogłoszeniu z dnia 29.04.2020 r. o trzecim przetargu, w ogłoszeniu z dnia 27.07.2020 r. o czwartym przetargu nie podano informacji dotyczących obciążenia nieruchomości oraz zobowiązań, których przedmiotem jest nieruchomość, co narusza § 13 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości¹⁰,
- c)** w ogłoszeniu o drugim przetargu, w ogłoszeniu o trzecim przetargu i w ogłoszeniu o czwartym przetargu nie podano terminu przeprowadzenia poprzedniego przetargu, co narusza art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- d)** termin wpłaty wadium na konto Urzędu Gminy w czwartym przetargu ustalono do dnia 31.08.2020 r., co narusza § 4 ust. 6 przedmiotowego rozporządzenia, zgodnie z którym wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwił komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia ,
- e)** w protokołach z przeprowadzonego pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego przetargu nie zawsze zawierano wszystkie informacje – braki dotyczyły m.in.: informacji o miejscu przetargu, obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, wyjaśnieniach i oświadczeniach złożonych przez oferentów, osobach dopuszczonych i niedopuszczonych do uczestniczenia w przetargu, wraz z uzasadnieniem oraz dacie sporządzenia protokołu, co narusza § 10 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 5, 6 i 11 ww. rozporządzenia,
- f)** nie ogłoszono informacji o wyniku pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego przeprowadzonego w dniu 07.11.2019 r., trzeciego przetargu przeprowadzonego w dniu 02.06.2020 r. na sprzedaż nieruchomości gruntowych, co narusza § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- g)** informacja o wyniku drugiego oraz czwartego przetargu nie zawierała oznaczenia wszystkich nieruchomości będących przedmiotem przetargu według katastru nieruchomości i księgi wieczystej, co narusza § 12 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia,
- h)** Wójt nie zawiadomił osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości (po drugim przetargu) o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, co narusza art. 41 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2213, dalej rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości Gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

- 1.** Zapewnić bieżące sporządzanie i przekazywanie pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu sporządzonych dowodów OT i innych dokumentów o zmianie składników majątkowych, celem umożliwienia ujmowania zdarzeń zmniejszenia lub zwiększenia stanu środków trwałych w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca), w którym zdarzenia wystąpiły stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- 2.** Wartość dotacji przekazanych z budżetu gminy w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone ujmować na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji z kontem 224 stosownie do zasad funkcjonowania konta 810 określonych w załączniku nr 4 do zarządzenia Wójta nr 130/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości” w Urzędzie Gminy Nagłowice oraz w Załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- 3.** Do konta 240-01 „Pozostałe rozrachunki” prowadzić ewidencję szczegółową, w tym m.in. według poszczególnych kontrahentów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 4 do zarządzenia Wójta nr 130/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości” w Urzędzie Gminy w Nagłowicach.

4. Zapewnić właściwy obieg dokumentów, w tym umów, aby w ewidencji księgowej na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, tj. przed dokonaniem wydatku pod faktyczną datą powstania zaangażowania, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
5. Przypisów i odpisów należności podatkowych w ewidencji księgowej, w tym na koncie podatnika dokonywać, pod datami skutecznie doręczonej decyzji, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 10 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r., w związku z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa.
6. Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym, stosownie do treści art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych.
7. Kwotę wadium określać w wysokości nie większej niż 1,5% wartości zamówienia, stosownie do art. 281 ust. 4 w związku z art. 281 ust. 2 pkt 10 ustawy Prawo zamówień publicznych.
8. Sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok poprzedni przedkładać organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz publikować w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż do dnia 31 maja każdego roku zgodnie z zapisami art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
9. W wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia zawierać informacje określone w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. informacje o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ww. ustawy.
10. W ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym zamieszczać w szczególności informacje określone w § 13 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w tym m.in. informacje dotyczące obciążeń nieruchomości oraz zobowiązań, których przedmiotem jest nieruchomość.
11. W ogłoszeniu o kolejnym przetargu podawać terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
12. Termin wniesienia wadium ustalać w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, stosownie do § 4 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
13. W protokole z przeprowadzonego przetargu zawierać informacje określone w § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w tym m.in. informacje o: miejscu przetargu, obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, wyjaśnieniach i oświadczeniach złożonych przez oferentów, osobach dopuszczonych i niedopuszczonych do uczestniczenia w przetargu, wraz z uzasadnieniem oraz dacie sporządzenia protokołu.

14. Podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu, zawierającą dane określone w § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
15. Zawiadamiać osoby ustalone jako nabywcy nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, stosownie do art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)

Do wiadomości:

Rada Gminy Nagłowice